

Романчикова А.А.
Студентка 4 курсу, 12 групи ЦЗВФН
Бальбуза О.М.
К. психол. н.

ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В РОБОТІ З ДІТЬМИ

Мистецтво все більше і більше використовується практичними психологами в роботі з дітьми, особливо це стосується закладів освіти, оскільки це дозволяє дітям своєчасно спілкуватися невербально. Система освіти змінюється, і педагогічні працівники мають постійно вдосконалювати методи взаємодії з дітьми, які можуть дозволити дітям розкрити себе, знайти можливості для особистісного розвитку та соціально-психологічної адаптації. Одним з таких методів, з арсеналу сучасних педагогічних працівників, який екологічно допомагає дітям у закладах освіти є арт-терапія.

Значна кількість робіт присвячена впливу арт-терапії на дітей (А.Биков, І.Бех, В.Бондар, С.Болтівець, Г.Бондаренко, Т.Данилова, Т.Ілляшенко, Г.Іващенко, В.Кондрашин, А.Кігічак, Л.Обухова, Л.Одинченко, А.Панов, В.Синьов, О.Хохліна, Т.Шульга, О.Чебикіна, М.Щибрик та ін.) [1, с. 37]. Заслужують на увагу роботи, які розглядають альтернативні підходи до організації корекційної роботи через методи арт-терапії (Л.Алексеева, Т. Зінкевич-Євстігнеєва, А. Копитін, А. Панова, Б. Шапіро, О.Холстова, Л. Різник, Л. Шаповал) [2, с. 49–51].

На сьогоднішній день єдиного визначення терміну арт-терапії, у науковій літературі арт-терапія розглядається, як: для корекція способу синтезу здоров'я Душі і Тіла; можливість особистості виразити себе «іншими голосами»: рухами, кольором, формою, пластикою, ландшафтом; корекція, зміна способу, або конкретне перетворення образу.

«Арт-терапія в шкільне середовище може запропонувати дітям можливість подолати перешкоди, які заважають їх просуванню в освіті. Це може сприяти відповідним соціальним поведінки та сприяти здоровому емоційному розвитку» [2, с. 49–51].

Арт-терапія, за рахунок гармонізації роботи півкуль і активізації творчої частини, допомагає «включити» особливий спосіб бачення подій навколишнього світу – здатність бачити ціле, одночасно сприймаючи частини всередині цілого, пов'язані і між собою, і з цілим, тобто здатність сприймати світ таким, яким він є насправді [1, с. 37].

Загальноприйнятим визначенням арт-терапії є: Арт-терапія – це вид психотерапії та психологічної корекції, заснований на мистецтві та творчості.

Будучи однією з форм інформативності, має як загальні з текстом характеристики, так і особливості, що стосуються специфіки його побудови. Сміслова організація опису, на відміну від розповіді, не має жорсткої програми, а його синтаксичні властивості виражаються у наявності переліченої

форми, у певній структурі речень, що використовуються в тому чи іншому контексті [3, с. 357–359].

Аналізуючи різні аспекти використання елементів арт-терапії як одного з найцікавіших та творчих методів роботи, що допомагає використовувати наявні можливості мистецтва для досягнення позитивних зрушень в емоційному, інтелектуальному та особистісному розвитку дитини з особливостями розвитку освітні потреби. Зазначається, що використання елементів арт-терапії в корекційно-розвиваючій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами дозволяє ефективніше впливати на формування емоційної сфери, сприяє подальшому розвитку розширення загального та художньо-естетичного кругозору, активізація потенціалу дитини у практичній художній діяльності та творчості).

Сьогодні актуальна проблема арт-терапевтичного опанування в роботі з дітьми дошкільного віку займає важливе місце серед досліджень дослідників, оскільки не нова, але актуальна. Це пов'язано з поширеністю інноваційних технологій в система навчальної діяльності дітей засобами мистецтва. Дошкільний вік вважається синтезуючим, а тому і мистецтвом терапія допомагає дітям працювати творчо, зменшує тривожність, стрес і підняти настрій. Арт-терапія також передбачає соціальна взаємодія в безпечному контрольованому середовищі, допомога розвивати емпатію та інші важливі соціальні навички. Таким чином у дитини покращуються артикуляційні здібності, збільшується словниковий запас, мова стає чіткою. Інноваційна арт-терапія позитивно впливає на стан організму загалом, підвищуючи його регуляційні можливості [2, с. 49–51]. Виходячи з цього, можна сказати, що інноваційні методи в діяльність практичного психолога, такі як арт-теріпая стають перспективним засобом корекційного розвитку під час роботи з дітьми різних вікових груп.

Список використаних джерел

1. Бальбуза О.М. Робота практичного психолога з дітьми з особливими освітніми потребами методами арт-терапії. *Досвід та перспективи розвитку інклюзивної освіти в Україні*: Матеріали наук.-практ. конф., м. Запоріжжя. 2019 р. С 37–39.

2. Бальбуза О.М. Використання методів арт-терапії у інклюзивній середовищі. *Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук*: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 27–28 березня 2020р.). Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2020. Ч.1. С.46–50.

3. Ярошук Н.П. Використання арт-терапії в роботі практичного психолога закладу освіти. *Наукові та освітні трансформації в сучасному світі*: збірник матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 15 липня 2021 року), м. Чернігів. Суми: ТОВ НВП “Росток А.В.Т.”. 2021. С. 357–359.